

PANEVROPSKÁ
UNIVERZITA

FAKULTA VYSOKÁ ŠKOLA OBCHODNÍ

Mezinárodní ekonomie

TÉMA:

Obchodní politika, dokončení

Doc. Ing. Ilona Švihlíková, Ph.D.

Netarifní nástroje

- Dovození přírůžka
- Dovození depozitum
- Kvóty
- Sledování exportu či importu
- Antidumpingové clo
- Minimální cena
- Neviditelné překážky obchodu
- Zvláštní kategorie: sankce (Ruská federace, Irán), pojem „extrateritoriální sankce“

Institucionální ukotvení, GATT

- 1948- GATT – Všeobecná dohoda o clech a obchodu
- Principy:
- Liberalizace
- Konsolidace
- Multilateralita
- Nediskriminace
- Národní zacházení

Doložka nejvyšších výhod

- „Všechny výhody, přednosti, výsady nebo osvobození poskytnutá kteroukoliv smluvní stranou jakémukoliv výrobku pocházejícímu z kterékoliv země nebo tam určené budou ihned a bezpodmínečně přiznány obdobnému výrobku pocházejícímu z území všech ostatních smluvních stran, nebo tam určenému.“

Výjimky z doložky nejvyšších výhod

- Porušení reciprocity
- Užší integrační formáty
- - zóna volného obchodu (FTA) (dříve NAFTA, dnes USMCA)
- - celní unie (CU) (Caricom, Euroasijská celní unie)
- - společný trh (CM) (Mercosur, EU)
- - hospodářská a měnová unie (EMU) – příkladem je eurozóna.

WTO

- Vznik 1995
- Tři pilíře:
- GATT (General agreement on tariffs and trade)
- GATS (General agreement on trade in services)
- TRIPS (Trade-related aspects of intellectual property rights)

Krize

- Kolo jednání z Dauhá (2001)
- Značné spory mezi aktéry, zejména v oblasti zemědělství (Hong Kong, jednání 2005-2006)
- Proto následující trendy:
- Regionalismus: exploze dohod FTA
- Velké komplexní dohody s geopolitickým pozadím (TTIP, TPP) + jiné návrhy
- Trumpův neomerkantilismus
- Rozsáhlé užívání sankcí, blokové uspořádání světa